

Støttet af:

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Vand nok til markvanding

Til arbejdet med de statslige vandområdeplaner har Naturstyrelsen fået udviklet et nyt fagligt værktøj til at vurdere, hvordan indvinding af grundvand påvirker vandføringen og miljøtilstanden i vandløb. De fleste steder er det nemlig vandindvindingens påvirkning af vandløbene, der sætter grænsen for, hvor meget grundvand, der er til rådighed for markvanding. I vandområdeplanerne for 2015-2021 er der konkluderet, at der generelt ikke er behov for at reducere indvindingen af vand til markvanding. Dermed tegnes et helt andet billede af grundvandsressourcens størrelse end der blev forud for de første vandplaner tilbage i 2009. Dengang var der lagt op til, at markvandingen skulle reduceres betydeligt. Grundlaget for de gamle beregninger blev dog stærkt kritiseret af Landbrug & Fødevarer m.fl. Kritikken blev taget til efterretning. Markvanding udgik helt af de første vandplaner og Styrelsen igangsatte det udviklingsarbejde, der har ført til det nye modelværktøj.

SEGES har haft GEUS til at beregne med det nye modelværktøj, hvad der vil ske, hvis markvandingen blev øget med op til 50 %. Resultatet blev, at det generelt ikke vil være noget problem for miljøtilstanden i vandløbene. Der er også målinger, der viser, at grundvandstanden er stigende gennem de senere år. Den nyeste viden siger altså, at der generelt er rigeligt med vand til markvanding.

I aftalen om Fødevarer- og Landbrugspakken indgår, at den nye viden hurtigst muligt skal ud og virke i kommunerne, der administrerer tilladelserne til indvinding af vand til markvanding. Det er dog ikke sket endnu. Det skyldes bl.a., at kommunerne endnu ikke er i stand til at anvende det nye modelværktøj, som Naturstyrelsen fik udarbejdet til de statslige vandområdeplaner. Dertil kommer, at kommuner og nogle grønne organisationer har sat spørgsmålstegn ved, om de nye modelberegninger også gælder for små vandløb. Derfor foregår det videre arbejde i Miljøstyrelsen nu i to spor for henholdsvis større vandløb og mindre vandløb. Miljøstyrelsen forventer at have et værktøj klar til kommunerne til beregninger for større vandløb i slutningen af 2017. For de mindre vandløb er der derimod planer om et mere omfattende udviklingsarbejde, hvor man først skal til at indsamle data om sammenhængen mellem vandføring og biologiske forhold i små vandløb. Dernæst skal man se på grundlaget for at beregne vandindvindingens påvirkning af vandføringen i små vandløb. Styrelsen har meddelt, at der tidligst er et nyt værktøj for de små vandløb i slutningen af 2018. Det er endnu usikkert, om der overhovedet er et fagligt grundlag for et særskilt værktøj for små vandløb.

Miljø- og Fødevarerministeren har skrevet til kommunerne, at de ikke længere behøver at anvende det gamle administrationsgrundlag; men de fleste kommuner vil dog nok afvente at de nye værktøjer og nye retningslinjer bliver klar. De fleste kommuner kræver, at en indvindingstilladelse ikke må overskrides på noget tidspunkt. De nuværende indvindingstilladelser svarer typisk kun til det gennemsnitlige vandingsbehov over en årrække. Derfor har mange landmænd behov for en større indvindingstilladelse, så der også kan vandes optimalt i tørre år, hvor markvandingen har allerstørst betydning. Det er derfor vigtigt, at kommunerne får opdateret deres administration med den ny viden, at der generelt er vand nok til markvanding.